

חפש את ה-Weekend בצפון הנגב

ברוכים הבאים לפסטיבל דרום החמישי! אתם מוזמנים לפתור את כתב החידה המצורף, לטייל במרחב ולהנות יחד איתנו מהפריחה, מהסיפורים ובמיוחד מהאנשים. חשוב להיעזר בטיול במצלמה (גם מצלמה בסלולר מתאימה) וכן כמובן בכלי כתיבה, כדי לפתור את כתב החידה.

הרמזים הכתובים בכתב החידה יקחו אתכם לסיור מעניין ומרהיב לאורך נקודות עניין שונות בכל אזור צפון מערב הנגב. בכל נקודה אתם מוזמנים לצלם את עצמכם, ולהביא את הצילומים לנקודת הסיום באתר החץ השחור או לתחנות המידע, או לשלוח את פתרון כתב החידה דרך אתר WWW.WEEKEND.CO.IL.

כתב חידה ובו לפחות 3 שאלות פתורות, יזכה אתכם בחולצה או כובע של פסטיבל דרום אדום. בנוסף, בין הפותרים את כתב החידה ניתן לזכות בפרסים בחסות אתר WEEKEND.CO.IL פרס ראשון יזכה אתכם בסופ"ש זוגי ומפנק, פרס שני ארוחה זוגית ופרס שלישי יזכה אתכם בווג כרטיסים לסרט.

מומלץ להקשיב בנסיעה לשידורי תחנת "קול הנגב" הפועל בתדר 106.4FM ושם ינתנו רמזים לאורך כל היום, תושמע מוזיקה ישראלית וינתנו טיפים לטיול מוצלח.

הנקודה הראשונה שלנו נושאת את שמו של המנזר שאולי היה בה (ואולי לא). אפשר לזהות אותה בקלות בעזרת המצבה לעשרות עובדים מצרים שמתו במהלך סלילת מסילת הברזל במלחמת העצמאות. הם נקברו בקרבת מקום, בסמוך למסילה. מול הישוב הערבי ששכן כאן נמצא קיבוץ הנושא את שמו של גיבור מרד גטו ורשה. האיש שאמר: "חלום חיי קם והיה. זכיתי לראות הגנה יהודית בגטו בכל גדולתה ותפארתה."

הצטלמו על רקע המצבה

מה שם המקום?

כמה עובדי רכבת מצריים מונצחים במקום זה?

מיוחד: חזרו לבקר במקום לקראת פסח ותיחנו מפריחה מדהימה של אירוס כחול!

מהו הקיבוץ ששמו קשור למצווה המבוצעת מדי כניסת שבת? לא די ששמו מרמז לסיפור מתקופת מרד בר כוכבא, הוא גם אחד הקיבוצים השמחים ביותר בארץ. דוגמא קטנה לכך אפשר לראות ביצירת האומנות המיוחדת המהווה מסגרת לשער הכניסה הראשי שלו. זהו ציור קיר חרוט המכונה "מוֹרְאֵל", שהוא רק אחד מרצף של יצירות כאלה ברחבי הקיבוץ. האומנים היוצרים הגיעו במיוחד מארגנטינה, ממנה באו גם מייסדי הקיבוץ.

הצטלמו על רקע השער הסגור (כשניתן לראות את המוראל כולו)!

מהו הקיבוץ?

מהו נושא היצירה?

מיוחד: אם חובבי בשר אתם, פרגנו לעצמכם ארוחה במסעדת "פטגוניה", היום או בביקור הבא...

אחורה ועוד אחורה בזמן לנקודה הזו - הנביא ריחם, וההתיישבות הציונית בנגב בהחלט החלה פה. לפני 98 שנים עלה כאן לקרקע - היישוב היהודי הראשון בנגב בעת החדשה! היישוב הראשון הזה ידע קשיים רבים ואף פונה יותר מפעם אחת. בנימין מונטר הסתיר כאן נשק, ש"נסחב" מהטורקים. אבשלום פיינברג (מייסד ניל"י) לן כאן בראשית הדרך שממנה לא שב. כיום בצומת הפניה לקיבוץ מתנוסס השלט יראשונים בנגב.

שאלו בקיבוץ כיצד להגיע ליאתר ראשונים?

הצטלמו בסמוך לבאר העתיקה.

מהו מיוצר במפעל המוכר לכל מי ששירת בצה"ל?

כאן, אל מול הבית שאהבה היא נחה סוף סוף, בנקודה השביעית שלנו. האישה שבשמה משולב פרח (בלעז), שהיתה רעייתו של ראש הממשלה. את מקום מנוחתה תזוה בקלות, לאחר שעברתם מצד אחד של הכביש על פני חווה גדולה (הקשורה מאוד לאישה ולמקום) תוכלו לראות בצידו השני של הכביש את הגבעה הקרויה על שמה. לשם מועדות פניכם.

הצטלמו על ראש הגבעה או לידה.

מה שמה של האישה הנחה כאן?

מה שם החווה שממול?

זה היה לב מפעל מרשים וזורם. כאן, מהבריכה העגולה הזו יצאו שני הקווים שהובילו את נוול החיים מזרחה ודרומה. שמחה בלאס חלם ותכנן, הסוכנות היהודית קידמה, פנחס ספיר הניח את "הצינור הציוני" במהירות שלא תאמן, לאורך תוואי ארוך ומסובך. נתן אלתרמן כתב על כך ש"אולי יוברר כי את ההיסטוריה עשה האינסטלטור, אשר כיוון צינור עם ברז למדבר". היום יש כאן מוזיאון וכדאי מאוד לבקר במקום, לשמוע בסבלנות את ההסברים ובעיקר את הסיפורים.

הצטלמו בפתח הבריכה

כתבו שמות של שני ישובים שאליהם הגיע הקו המערבי

מיוחד: במהלך השבת ה 6/2 יתקיים במקום מסע אופניים וב 20/2 צעדת הכלניות. מומלץ להגיע ולהנות גם מההפנינג הסגוני שיהיה במקום.

בשעת בין ערביים נעים לעמוד כאן, אל מול הנוף, כשפעמוני הרוח שרים את שירו של הנער. נכד למייסדי הקיבוץ הדרומי, גדל במרחבים האלה, כאן יצא לרעות את הפרות. כשבגר התגייס כמו כל חבריו בני גילו ושרת בשכנה הצפונית. באסון התנגשות המסוקים שקרה לפני 13 שנים נהרג עם חבריו. אל מול המרחבים הפתוחים ורצועת עזה, מעל למאגר מי השפד"ן (שפכי גוש דן, מטוהרים המשמשים להשקיית השדות), הקימו לו פינת זיכרון.

הצטלמו אל מול הנוף, כשהפעמונים אתכם בתמונה.

מהו המקום?

כמה חלילים יש בפעמוני הרוח ומדוע?

הנחל הזורם כאן בשיטפונות החורף זוכר את בנו של אברהם, האב השתקן, שחפר בו בארות. גם אברהם חנה כאן, בסמוך לעירו של אבימלך. כיום התקינה קק"ל דרך נוחה לכל רכב לאורכו של הנחל. דרך שבה אפשר לראות ולבקר מספר מתקני מים מסוגים שונים ומתקופות שונות. הכניסה אל הדרך מכביש 232, כמובן, לא רחוק מהקיבוץ של היידיים.

הצטלמו מול המבנה של באר האנטיליה.

• כיצד נקרא החניון?

• כיצד נקראים הכדים שהעלו את המים בבאר הזו? .....

כדי לראות את המקום בימי תפארתו, היינו צריכים לצאת למסע ארוך בן מאות שנים בזמן. אך גם היום הרצפה המפוארת מספרת לנו בגאווה את סיפור המבנה והאנשים שדאגו להקימו. יהודה היה אחד משלושה המוזכרים בשל תרומתם הכספית למבצע הבניה. כאן התכנסה הקהילה בכל יום, במיוחד בחגים ומועדים. הרצפה הזו גרמה להם גאווה במשך שנים רבות. אך הקהילה המקורית כבר מזמן לא כאן והמקום שמם ליותר מאלף שנה. גילו אותו מחדש בזמן הכנתו לסלילת כביש לקיבוץ הסמוך. מול שהטרקטוריסט של אז היה בעל הבנה היסטורית...

• הצטלמו כשרואים בתמונה לפחות חלק מהרצפה.

• מי שומר על המנורה? .....

• מי שכן של הארנבת? .....

נעמי שמר כתבה על העץ הפורח בלבן וורוד בארץ אהבתה. אותו העץ הזה, הפורח בחורף אצלנו, בזמן ששאר עצי היער שומרים על עלוותם או עומדים בשלכת, העניק את שמו לאחת הסיירות. הסיירת שהחלה מעשרה חברים בלבד, צמחה וגדלה וכיום ירש אותה גדוד במסגרת החטיבה הסגולה. הפארק הנושא את שם הסיירת כולל כיום גם גשר רכבת גבוה וארוך, כנראה הארוך ביותר בארץ. הפארק נמצא בנחל הנקרא על שם העיר הסמוכה לנקודה הראשונה.

• הצטלמו כשברקע רואים את הגשר הארוך ביותר בארץ.

• מה שמו של הפארק? .....

• מה מספר היחידה? .....

הנחל נקרא בעבר "ש'ל'ה" - כי באפיקו היו שלוליות רבות. כיום יש לו שם עברי נאה ואופטימי. הוא זוכר את כל אלה שחיו לגדותיו - מהאדם הקדמון עם כלי הצור שלו, דרך לבני הבוץ של הכנענים, בוודאי את העותמנים ועוד ועוד. כיום את מימי השיטפונות המגיעים אליו אוגמים במאגרי ענק, ומשקים בהם את הפרדסים שנטעו בסמוך לו; הקק"ל התקינה לאורכו דרך נופית של 18 ק"מ ואפילו גשר חבלים ארוך נמתח על מגדה אחת שלו לגדה השנייה.

• הצטלמו כשאתם עומדים על גשר החבלים ומתחתים הנחל.

• מה שמו העברי של השללה? .....

• מיוחד: פרגנו לעצמכם בהזדמנות טיול מרתק ב"דרך השדות".

"הספר הלבן" ואפילו מלחמת העולם השנייה לא הרתיעו את התנועה הציונית. בקיץ 1943 עלו לקרקע מספר ישובים בנגב, ביניהם שלושה "מץ-פוט" (כך כונו) בנגב העמוק. שניים מהישובים החדשים היו סמוכים יותר לבאר שבע ואחד - הראשון בעצם - ממש באזור שלנו. המבנים הראשונים במצפה החדש נבנו מלבני בוץ, בדומה לבתי הפלחים הערבים בסביבה. שמו כולל בתוכו את כל קווי התיחום של מדינה עם שכניה.

• הצטלמו על רקע המצפה.

• מה שמו של המצפה ושל הקיבוץ? .....

• כיצד מכונה חומר הבניה המקומי, ממנו בנויה גם החומה המקיפה את המצפה? .....

רבים מאיתנו זוכרים את האנדרטה הזו עם עחי הנגבי (כיום חבר כנסת) מתבצר בראשה, בימים הסוערים של פינוי חבל ימית. אבל היא נושאת בעצם את זכר הלוחמים במלחמת ששת הימים בסיני. "היום יכיר מדבר סיני את תנופתה של ... והארץ תרעד תחתיה" נכתב בפקודת היום. האנדרטה נבנתה מראש בליבו של חבל ימית, משום שהיה אחד מאזורי הלחימה של האוגדה. עם פינוי החבל הועתקה למקומה הנוכחי, סמוך ליישוב הנושא את שם הכרם של ש. לא רחוק מהקיבוץ הזה נחטף גלעד שליט לפני יותר משלוש שנים. סעו לאנדרטה, גשו אליה ורדו למטה לחדר ההנחה לרגע, לכבד את הלוחמים שנפלו.

• הצטלמו במתחם האנדרטה, כשאפשר לזהות שאתם נמצאים שם.

• מה היה שם האוגדה, ומה שם מפקדה? .....

• כתבו שמות שני ישובים המזכירים בשמם את ההתיישבות בחבל ימית. ....

נקודת הסיום היא באתר "חץ שחור". אתר המורשת לפעולות התגמול בראשית שנות החמישים. נצלו את ההזדמנות המיוחדת שוותיקי הצנחנים מדריכים באתר - בשבתות דרום אדום - והצטרפו להדרכה כזאת. לא תצטערו. צוות דרום אדום ממתין לפתרון שלכם בנקודת הסיום.

אתם מוזמנים למסור את כתב החידה הפתור לצוות שיבדוק את התשובות ויחתימו אותו עבורכם למוכרת. בנקודת הסיום תוכלו גם להצטלם עם כתב החידה והתמונה תישלח אליכם למוכרת באמצעות כתובת המייל שתמסרו במקום.

להזכירכם, גם אם לא הצלחתם להגיע לנקודת הסיום, תוכלו לשלוח את הפתרון דרך אתר www.weekend.co.il ותשובותיכם יישלחו לבדיקה. מבין הפותרים נכונה את כתב החידה יחולקו פרסים בחסות אתר וויקנד. (הזכייה בכפוף לתקנון).

נשמח לראותכם שוב אצלנו
צוות דרום אדום 2010

כתב החידה נכתב ע"י יעל בוגין